

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁL VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A király tegnap kelt ukázával a budapesti követség élére Vukotity Iván eddigi követ helyére Lukovity Radomir volt konstantinápolyi főkonzult nevezte ki. Lukovity eddig Európa minden nagyobb városában képviselte az SHS államot. A kormány nagy reményeket fűz Lukovity budapesti szerepléséhez, mint-hogy egyike a legügyesebb jugoszláviai diplomatáknak.

Genéből jelentik, hogy a kisentente jegyzékének az átnyújtását a szentgotthárdi események miatt, mára várják. A jegyzék azért készt, mert a kisentente kormányai között erre nézve nem volt meg az egység. Benes igen éles hangú jegyzéket kívánt, míg Beograd és Bukarest a jegyzékben pusztán a tények felsorolására kívánt szorítkozni.

Tegnap a zágrebi községtanács első tanácsnoka, dr. Sauc, fölkereste dr. Mehmed Spahót, mint a pénzügyminiszter helyettesét. Sauc azt kérte, hogy a pénzügyi törvénybe vegye be a kormány azt a rendelkezését, hogy Zágreb városát kivesszik a zágrebi tartomány jogköréből.

Budapestről jelentik, hogy a pápa Serédy hercegprímás kinevezésével új egyházpolitikai felfogásának a keresztülvitelét akarja megkezdeni. A pápa kívánja, hogy Magyarország hajtsák végre a kaonjog azon rendelkezéseit, hogy egyházi személyek csak kivételes esetekben viselhessenek közhivatalt és vállalhassanak politikai szerepet.

Nisból jelentik, hogy a beteg dr. Szávity közegészségügyi miniszter állapotában nem állt be javulás. A mint a Torontál már jelentette, a miniszternél orvosai vesegyulladás állapotot meg és javasolták a műtét beavatkozást, a miniszter ezt azonban visszautasította. Állapota tegnap óta komoly aggodalomra ad okot.

Sport

Beograd. Tegnap óriási érdeklődés mellett folyt le a Beograd—Zágreb közötti mérkőzés, amely a szinte hihetetlenül hangzó eredménnyel, 11 : 2 (3 : 2), végződött Beograd javára.

Kassa. A budapesti korcsolyázó egyesület jég-hockey csapata 5 : 1 arányban megverte Kassa jég-hockey csapatát.

A pénzügyi bizottság javaslata az állami költségvetés deficitjének megszüntetésére

Beograd, jan. 23.

A pénzügyi bizottság kormány-többsége tegnap ülést tartott, amelyen megvitatták azt a kérdést, hogy mi módon lehetne az ideai költségvetésben mutatkozó kétszáz millió dináros deficitet eliminálni.

Setyevov Szlavko dr., a pénzügyi bizottság elnöke konkrét javaslatot tett arra nézve, hogy mi módon lehetne 264 millió dinár megtakarítással a 210 millió deficitet megszüntetni.

A javaslat szerint leszállítanák az állami színházakra előirányzott hitteleket.

Leszállítanák azon polgári és katonai tisztviselők és egyének

nyugdíjilletményeit (személyi és családi pótlékaikat), akik 1923 április elsejével még nem érték el a 44 ik életévüket és még nem volt 15 évi szolgálatuk.

Az összes tisztviselők és katonai személyek családi és személyi pótlékaikat ugyancsak leszállítanák, még pedig a következő mértékben:

Az első négy fizetési csoportba tartozóknál 10, a többi csoportnál 7 százalékos lenne ez a leszállítás.

A segédszemélyzetnél 5, a minisztereknél 20, az országgyűlési képviselőknek 15 százalékos leadás lenne.

A különleges pótlékokból 20, a

honoráriumokból pedig 30 százalékos vonnának le.

A telepítési és kivándorlási alapok kiadásait, valamint az osztálysorsjáték jövedelmeit a pénzügyi bizottság ellenőrzése alá vennék.

A pénzügyi bizottság ezekkel a rendszabályokkal gondolja a deficit rémét elháríthatni.

Kumanudi közoktatásügyi miniszter közölte a bizottsággal, hogy a kormány a maga részéről is módot keres a deficit megszüntetésére és éppen ezért kéri, hogy a pénzügyi bizottság erre nézve február elsejéig semmiféle konkrét határozatot ne hozzon.

A parasztdemokrácia koalíciója a koncentrációs kormány sürgős megalakulását követeli.

Beograd, jan. 23.

A politikai körök teljes figyelme a zágrebi események felé koncentráldott, ahol a parasztdemokrácia koalíciója szombaton előbb közös klubülést, majd tegnap igen látogatott négygyűlést tartott.

A szombati közös klubülésen egy öt pontból álló határozati javaslatot fogadtak el, amelyben körvonalazták nagy vonásokban a két párt legközelebbi programját.

A határozati javaslat szerint, a parasztdemokrácia koalíciója az összes parlamenti csoportokkal és tényezőikkel szemben mint egység áll fenn és így vele bármilyen kérdésben csak mint egységgel lehet számolni.

Követeli a koalíció a parlamenti koncentrációs kormány megalakítását, amelyben az összes pártok együtt vannak és amely gyakorlatilag vinné keresztül az alkotmány és a parlamentarizmus elveit. A koncentráció gyakorlati megvalósításához a legbiztosabban az az út vezet el, amelyet a horvát parasztpárt és a független demokrata-párt 1927 október 27-ikén kelt Davidovity Ljubához intézett levelében leszögezett.

A parasztdemokrácia klubja készséges örömmel üdvözli Davidovitynak a koncentráció megalakítása érdekében indított és kezdett mozgalmát, mert csak ez az egyedüli biztosítéka az egyenjogúság keresztülvitelének és gyakorlati megvalósításának minden téren.

Tekintettel az általános politikai helyzetre, a külpolitikai viszonyokra és az egyes országreszeket fenyegető éhínségre, a parasztdemokrácia koalíciója megállapítja, hogy

a nemzeti koncentrációs kor-

mánynak még a költségvetés tárgyalása előtt kell megalakulnia és ezért elvárják Davidovity Ljubától, hogy ennek a kérdésnek a megoldásánál gyorsan és energikusan járjon el.

Az egyedüli ember, aki megérti koncepciónk, az Davidovity — mondja Pribicsevity.

Zágreb, jan. 23.

A parasztdemokrácia koalíciója tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt négygyűlését igen nagy számu hallgatóság előtt.

A négygyűlés első szónoka, dr. Kramer (f. dem.) volt, aki a szlovének nevében üdvözölte a négygyűlést, kijelentve, hogy a szerbek és a horvátok nem lehetnek el a szlovének nélkül, viszont a szlovének hovatartozandósága sem lehet egy pillanatig sem kétséges. A parasztdemokrácia igen nagy feladatot vállalt magára, amikor megindította mostani mozgalmát egy koncentrációs kormány megalakítására — de a parasztdemokráciának megvan ehhez a belső erkölcsi ereje.

Pribicsevity Szvetozár beszél ezután. Kijelenti, hogy az ország egységének a kérdését másképpen fogják fel Beogradban, mint ahogy azt

kellene és mintahogy ők teszik. Az egység kérdése náluk az individualizmus tiszteletben tartása és megbecsülése.

Az ország igen nagy politikai harc előtt áll, de ő nyugodtan állapítja meg, hogy az ő részükről minden megtörtént arra, hogy a végső győzelmet a parasztdemokrácia nyerje el.

A mostan uralmon lévő kormány-párti rendszer — teremtette meg ugyszólván a parasztdemokráciát, amely valójában ugyanaz gazdasági alapon — mint valamikor volt nacionalista alapon — a horvát — szerb koalíció.

A mostani rendszer uralma lényegesen hozzásegített mindenkit ahhoz, hogy elveszítse a hitét a beográdi nagy politikusok és nagy emberek — nagyságához!

Az egyedüli ember, aki a parasztdemokrácia eszméjét megérti, az Davidovity Ljuba, de neki meg nincs elég bátorsága ahhoz.

hogyan fogja a parasztdemokrácia koncepcióját.

Radics Szeptán az egyes tartományrészeket sújtó és fenyegető éhínségről beszél, amelynek leküzdésére a kormány nem tett semmit. Reméli, hogy Davidovity teljesíteni fogja kötelességét és lehetővé teszi a koncentrációs kormány megalakítását. Ha ezt nem tenné meg, ugy

a parasztdemokrácia maga köré tömöríti a többi pártot és maga csinálja meg a koncentrációt.

A Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület felolvasó ülése.

A Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap délután nagy-szabású felolvasó ülést tartott, amelyen Becskerek város közönsége nemzeti szövegre és felekezetre való tekintet nélkül, ugyszólván teljes egészében képviselve volt. A tegnapi felolvasó ülés is ékesen szóló bizonyítéka annak, mennyire benne él a város társadalmának tudatában a kultúregylet közművelődési missziója és hogy annak céltudatos, nagyjelentőségű munkáját mennyire értékeli Becskerek városának intelligens, minden szépért lelkesedő publikuma.

A felolvasó ülést Brazzorotto Aladárné és Lévy Emma zongorajátéka nyitotta meg, akik művészi tökélytel Kéler Béla Magyar nyitányát játszották és a mű gazdag színezésű, gyönyörű interpretálásával meleg tapsokat arattak.

Ezután dr. Báthory Endre, a kultúregylet régi, kipróbált és népszerű előadója „A népszaporodás szabályozása” címen tartott rendkívül érdekes és tanulságos szabad előadást. Igazi tudás, könnyed előadási forma és jóleső ötletesség jellemezte ezt a kitűnően sikerült előadást, amelynek befejeztével a közönség a kiváló előadót ovációkban részesítette.

A műsor harmadik száma Marton Andor, a kultúregylet igazgatójának magasszárnyalású, a hallgatóság figyelmét mindvégig lekötő, színes és lendületes szabad előadása volt Madách Ember tragédiájáról, a melyet tiz csodásan szép, igazi művészetet csillogtató és mélyseges hangulatot sugározó élő kép tett teljessé. Az élőképekben a következők szerepeltek: Bárany Márta, Bukovác Annus, Báthory Piroška, Barajevác Olga, Daun Márta, Engel Piri, Engel Margit, Freund György, Géczy Piroška, Juhász Ferencné, Könczöl Melanie, Kollarich Erzsébet, Perisics Ily, Potocki Nina Richter Elly, Weisz Edith, Ágoston Edé, Bukovác István, Gelzinger László, Karács Sándor, Liptai Tibor, Oláh Lajos, Reza Sándor, Schager Nándor, Várady Lóri, Wehner Oszkár, Wingler Ferenc.

Az egyes képek közötti zenei illusztrálást Brazzorotto Aladárné a nála megszokott tökélytel végezte, míg a képek rendezése Juhász Ferenc nagyszerű ízlését, gazdag tehetségét és tudását dicséri.

A közönség őszinte elragadtatással gyönyörködött úgy a magvas, a tárgy minden részletébe beható előadásban, mint a felejthetetlenül szép élőképekben és az azokat kitűnően aláfestő zenei produkcióban és elismerésének úgy az egyes képeknél, mint az előadás végén hosszantartó tapsokban adott kifejezést.

Február 26-án községi választás lesz Becskereken.

A Beslity—Mihajlovity radikális- és a demokrata-párt közös listával vesz részt a választásokon.

Tíz lista küzd a hetvenkét mandátumért.

Becskerek, jan. 23.

A közigazgatási bíróság január 16-ikán kelt 584-ik számú határozatával megsemmisítette a november hatodikán tartott községi választás eredményét és új választást rendelt el Becskereken, amelyet harminc napon belül tartanak meg.

A választás megsemmisítéséről a Torontál szerkesztősége kapta az első hírt

és azt csakhamar hivatalos helyről is megerősítették. A szombati est folyamán sokan érdeklődtek a hírről és ugyszólván alig pihent a telefon. Helyi politikusok és sokan a közönség széles rétegéből is, érdeklődtek a választás megsemmisítéséről és így a Torontál közlései nyomán csakhamar híre terjedt az egész városban, hogy

a közigazgatási bíróság új választást rendelt el Becskereken.

Az új választásra új választási eljárást ír elő a szabályrendelet és így az egyes pártok a szükséghez képest új jelölőlistát állítanak fel, vagy kisebb-nagyobb módosítással változtatnak a régi összetételén.

A listákat tizenöt napon belül kell benyújtani a becskerei törvényszékhez

és ez a rövid határidő arra készíti a pártok vezetőit, hogy a legrövidebb időn belül elkészüljenek az előkészületekkel. Az új választásokat február 19-ikén, vagy február 26-ikán tartják meg, minden valószínűség szerint azonban az utóbbi nap mellett döntenek és így

Becskerek lakossága február huszonhatodikán ismét az urnák elé járul.

Helyi politikai körökben élénken foglalkoznak az új választások kilitásaival és általános a vélemény, hogy

február 26-ika nem fogja lényegesen megváltoztatni a november hatodikai választási eredményt.

Eltolódást csupán a radikális-párt körül várnak, amelynek három frakciója közül a hivatalos csoport fogja a legtöbb szavazatot kapni. Nincs kizárva, hogy a három csoport együttesen lép fel, ha sikerülni fog az ellentéteket a meginduló tárgyalások során kiküszöbölni, mivel azonban mélyreható személyi ellentétek választják el a párt egyes vezetőit,

beavatottak kizártnak tartják az egység megteremtését

és bizonyosra veszik, hogy február 26-ikán két radikális front fog kialakulni, az egyik oldalon Beslity Nikola mérnök, a folyammérnökség főnöke és dr. Mihajlovity Joca volt alispán, ügyvéd, a másik fronton dr. Zsupánszki Szlávkó volt főispán, Popov Dusán és dr. Ankity Bózsó városi ügyész lesznek a vezetők.

Beslity Nikola és dr. Mihajlovity Jován csoportja, amely eddig diszsidens radikális szárnynak számított, az este szükkörű konferenciát tartott a Davidovity demokrata-

párt becskerei vezéreivel és az értekezleten

elhatározták, hogy az új választásokon együttes listával lépnek fel.

A megbeszélésbe bevonták a helybeli szlovákság vezetőit is, akik készségesen vállalkoztak a lista támogatására abban az esetben, ha az ő jelöltjük is helyet kap a radikális — demokrata közös listán. Az értekezleten számos felszólalás után

elvből elhatározták a három párt együttműködését

és a részletek megbeszélésére a közeli napokban újra összeülnek.

Független demokrata-párti körökben szintén élénken foglalkoznak a közeli választásokkal, amelyen — értesülésünk szerint —

változatlanul a régi jelölőlistával vesznek részt.

Érdeklődéssel várják a zsidóság állásfoglalását is, amely a legutóbbi választásokon, mint ismeretes, önálló listával lépett fel.

Hasonlóképpen nagy figyelemmel kísérik a gazdasági-párt magatartását. A választás elrendelésének hírére olyan verziók terjedtek el, hogy az iparosság külön szervezkedik és a gazdasági listán csak a kereskedők és gyárosok fognak szerepelni. Felkerestük Jankovity Koszta nyugalmazott alispánt, a bányai kereskedelmi és iparkamara elnökét, akit megkérdeztünk, mennyire helytállók ezek az értesülések. Jankovity kijelentette, hogy

Új vezetőséget választott

a becskerei független demokrata-párt.

Becskerek, jan. 23.

A független demokrata-párt becskerei szervezete vasárnap délután három órakor tartotta rendes évi közgyűlését a Jadran-kávéház nagytermében nagyszámú hallgatóság jelenlétében.

Matity Misa dr., mint a helyi szervezet elnöke, nyitotta meg a közgyűlést, majd Gruity Novák párttitkár részletes jelentést terjesztett elő a párt múlt évi működéséről. A jelentésből kitűnik, hogy a független demokrata-párt 121 értekezletet tartott az elmúlt 1927-es év folyamán és a párt a választásokból fokozatosan megerősödve került ki. A beszámoló elfogadása után a közgyűlés a szokásos felmentvényt megadta és a közgyűlés további vezetését Jankahidac Láza korelnökre bízta. A jelölő-bizottság működésének idejére a közgyűlés meghallgatta az egyes felszólalók beszédeit. Elsőnek dr. Dosen Vojisláv szólalt fel, aki az országos politikai helyzetet és a becskerei viszonyokat ismertette beszédében és bejelentette, hogy a közigazgatási bíróság megsemmisítette a becskerei községi választásokat, amit nagy éljenzéssel fogadott a hallgatóság. Utána Dosen Mirkó beszélt a parasztdemo-

a gazdasági csoport egységes és az iparosság külön szervezkedéséről nincsen szó.

Nagy érdeklődéssel várják a magyar-párt választási szereplését és míg egyes helyeken a párt meggyengüléséről beszélnek, mások viszont

a magyar-párt határozott megerősödéséről mondanak véleményt

és azt tartják, hogy a november hatodikai fényes eredmény után csak ujjabb sikert hozhat az új választás.

A német-párt, amely a múlt választásokon csak négy mandátumot tudott szerezni, szintén arra számít, hogy megerősödve kerül ki az új megpróbáltatást jelentő küzdelemből.

A független munkás-párt újból lép. miután a közigazgatási bíróság elvből kimondotta, hogy a főispánoknak nincs hatáskörükben a mandátumok megsemmisítése.

Miután a Radics- és a sport-párt minden valószínűség szerint, nem lép fel és a radikális-párt a demokrata-párttal együttes listán szerepel.

előreláthatólag tíz listát terjesztenek be a becskerei törvényszékhez.

Minden jel szerint, heves küzdelem indul Becskerek város hetvenkét képviselőtestületi tagságáért, de hogy az egyes pártok milyen eredménnyel záriák le a választást, még egyelőre a jövő titka.

krata koalíció céljairól, majd dr. Erdelján Péra tartománygyűlési képviselő szólalt fel és a tartománygyűlés munkásságát ismertette. A mikor bejelentette, hogy a tartománygyűlés költségvetése negyvenkét millió dinárt tesz ki, a jelenvöltek élénken tiltakoztak a magas kiadások ellen. Gruity Novák a párt-sajtó fontosságát fejtegette, dr. Iszákovity Vojisláv pedig a független demokrata-párt megerősödéséről szólott és javasolta, hogy a közgyűlés üdvözlő táviratot küldjön Pribicevity Szvetozárnak, amit el is fogadtak.

A jelölő-bizottság ezután előterjesztette javaslatát. A bizottság indítványára egyhangulag az eddigi vezetőséget választották meg újra és így az elnök ismét dr. Matity Misa orvos lett. Az urnaőrök megválasztása után az egyes bizottságokat egészítették ki. Így a kerületi választmányba dr. Erdelján Pérat és dr. Dosen Vojislávot, a kerületi közgyűlésbe dr. Iszákovity Vojislávot, Nikolity Emil és Bagyin Marinkót, a kongresszusba dr. Matity Misát és dr. Erdelján Pérat delegálták.

Az eredmény kihirdetése után dr. Matity újra átvette a közgyűlés elnökségét és a vezetőség nevében megköszönte az irántuk megnyilvánult bizalmat. Sztanojevity Milos főgimnáziumi tanár és Sztákity Zsárkó esperes felszólalása után a közgyűlés véget ért.

Január 23. hétfő. Róm. kath.: Mária eljeg. Protestáns: Emerencia. Gör. kel. Gligorije nis. Zsidó: Schebat 1. Napk. 7:41, nyugta 16:43. A nap hossza 9.02.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Jórészt felhős égbolt mellett erős északi szelek várhatók. Éjjel fagypontra alatti hőmérséklet.

Január
23

1843-ban halt meg Fouqué (olv. Fuké) de la Moite báró, német költő. Főműve, amelyet minden európai nyelvre lefordítottak, az Undine című mese. Magyarra Ábrányi Emil és ifj. Ábrányi Kornél fordították.

Budapestről jelentik, hogy Horthy kormányzó és a felesége nagy diplomáciai ebédet adtak, amelyen a főbb vendég között megjelent Vukotity Iván jugoszláv követ is.

Az ágostai evangélikus hitközség küldöttsége a főispánnal. A becskerek-i ág. hitv. evangélikus hitközség képviselőjében Jurányi Lajos lelkes vezetése alatt nagyobb küldöttség járt tegnap Rajity Szeptimusz főispánnal, akinek elpanaszolta, hogy a város kétszáz ezer dinár kölcsönt szavazott meg az árva-alapból a Cara Dusana (Váraljai) uccai paplak és hitközségi épület céljaira és az összeg kiutalása most már másfél éve késik. Rajity főispán megígérte, hogy az ügyet kivizsgálja és minden lehetőséget megtesz, hogy a kölcsönt folyósítsák. Hasonlóképpen megígérte támogatását abban az irányban, hogy a vallásügyi minisztériumtól építkezési segítséget kapjanak, de szükségesnek tartotta, hogy ez ügyben Beeskerek város országgyűlési képviselőjének, dr. Várady Imrénének a támogatását is kéri.

A becskerek-i iskolák Matica ünnepe. A becskerek-i iskolákban tegnap ünnepelték a noviszádi Szrzska Matica fennállásának századik évfordulóját. A becskerek-i főgimnáziumban dr. Gyurity Koszta főgimnáziumi tanár, a kereskedelmi akadémiában Kolarov Zsiva akadémiai tanár, a polgári iskolában Lokasz Joszif polgári iskolai igazgató beszélt a Matica történetéről és az intézmény jelentőségéről. Hasonlóképpen ünnepélyt tartottak az összes becskerek-i elemi iskolákban is.

Jön: „Napoleon és a Hermelines hölgy”, világattrakció az „Orientben”.

A Vojvodina kabaré új műsora. Ma, hétfőn este mutatja be a Beeskereken rövid működése óta kedvelté vált, nivós Vojvodina kabaré új műsorát, amelynek mindegyik száma szenzációsan ígérkezik. A próbák már napok óta folynak és ez a serény készülődés a bizonyítéka annak, hogy a Vojvodina kabaré fokozatosan jobbat és jobbat akar produkálni, bár az, amit eddig nyújtott, is messze felülemelkedett a kabaréktól elvárható nivón. Művészi teljesítmény lesz tehát a változatos, gazdag program minden száma, amelyben a rendkívüli tehetségű Chilkó Jolanda, a kitűnő Gabányi Böske, az eredeti Somlár Stefi és az izzig-vérig művész férfszereplők, Bánhid József, Lászlóffy, Tomaszchek és Nyárai Rezső aratják majd estéről-estére megújuló sikerüket.

„Valencia”, híres spanyol románc, ma először az „Orientben”.

Hány fokos hideget hoz az újabb fagyhullám? Azt ma még nem lehet kiszámítani. De senkinek sem lesz elviselhetetlen, aki jó télcipőt és hópíót vesz a Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházban.

Az izraelita nőegylet bálja. Szombaton este zajlott le a Kaszinó összes termeiben az izraelita nőegylet ezidei bál mulatsága, amely méltóan az izr. nőegyleti estélyek régi híréhez, ezuttal is a legteljesebb mértékben valóra váltotta a hozzá fűzött várakozásokat. A gyönyörűen díszített terem a város társadalmának minden rétegéből származó nagyszámu közönség lepte el, gyönyörű toalettek tették gazdag színvonalúvá az estélyt, amelyet mindvégig fesztelen jókedv és igazi mulatnivágyás jellemezett. Tulzán nélkül áthatatjuk, hogy ez a mulatság szinte mintája volt az igazi, régi bál hangulatnak, amelynek minden egyes látogató részese volt. Szakadatlanul, egészen a reggeli órákig folyt a tánc, zengett a jókedv és ezen az estén az emberek igazán megtudták feledkezni a hétköznapi minden bujáról és bajjáról. Az anyagilag is kitűnően sikerült est fényes eredménye özv. dr. Mangold Samuné, a nőegylet elnöknője és Temmer Sándorné, alelnöknő fáradságtalan tevékenységének köszönhető.

Polgármester választás Vrsacon. Vrsac város képviselőtestülete szombaton ülést tartott, amelyen a tisztviselői állások betöltése felett határozott. A szmederevói tartomány részéről Petrov Száva volt torontálvármegyei főjegyző vett részt a közgyűlésen és az ő elnöklése alatt folyt le a tisztviselőválasztás. A polgármesteri állásra három pályázó jelentkezett, Cetina Zsárkó szentai polgármester, Jovánovity Szeptimusz jelenlegi polgármester és dr. Klier Jenő német-párti földbirto. Klier Jenő az utolsó pillanatban visszalépett és így a választás két jelölt között dőlt el. A radikálisok, a német-párt és az Iszkruljev-féle szocialista-párt Jovánovity polgármesterségét támogatta és így egy szótöbbséggel Jovánovity Szeptimuszot választották meg Vrsac város polgármesterévé.

A Szokol-egyesület közgyűlésén támadták a Szokolánium tervezőjét,

mert a Szokol-palotát tulságosan díszesnek tartják.

Becskekerek, jan. 23.

A becskerek-i Szokol-egyesület vasárnap délután három órakor a Szokolániumban rendezte évi közgyűlést tartott, amelyet megtisztelt megjelenésével Rajity Szeptimusz főispán, Vukovity ezredes, a 27-ik gyalogezred parancsnoka és Beslity Nikola, a Szokol kerületi elnöke is.

Sztanojevity Milos elnök nyitotta meg a közgyűlést és meleg szavakban üdvözölte Rajity főispánt, akinek — ugymond — a Szokolánium felépítése körül kiváló érdemei vannak és a Szokol-zászló védnöke is volt még alispán korában és nagy jótetteje az egyesületnek. Hasonlóképpen meleg szavakban köszöntötte Vukovity ezredesét és Beslity Nikolát, akik látogatásukkal szintén megtisztelték a Szokol-egyesület közgyűlését.

Sztanojevity üdvözlő beszédének elhangzása után felolvasták a különböző jelentéseket, így többek között az építésügyi és likvidációs bi-

A Balkán Bioszkopban hétfőn és kedden nagy kettős műsor! „A társadalom megbélyegezettjei”, megrendező, izgalmas társadalmi dráma, a főszerepben Margarete Schlegel, Albert Steinrück, Frida Richárd, Hermann Picha. „Az elcserejt menyasszony”, szellemes, pikáns vígjáték. Főszereplők: Paul Heidemann, Vivian Gibson, Brunó Kastner, Hermann Picha.

A férfi hűtlenség kritériumai.

Egy válóper során, amelyet Francis Hay angol külügyminisztériumi tisztviselő neje indított a férje ellen, az esküdtekhez intézett összefoglaló beszédben a bíró kitért arra a kérdésre, mikor és milyen körülmények között lehet egy férjet hűtlenséggel vádolni. Hayné, — mint Londonból jelentik, — azzal vádolta férjét, hogy Miss Culver nevű titkárnőjével házasságtörést követett el.

— Nem mehetünk bele abba a gyakorlatba, — mondotta a bíró — hogy egy férjet hűtlennek bélyegezzünk csak azért, mert egy fiatal leánnyal együtt megy a színházba, kirándulásokra és más nyilvános helyekre. Az én egyéni véleményem az, hogy sokkal jobb volna, ha a férj a feleségével menne szórakozni és a kisasszony szépen otthon ülne mindaddig, amíg férjhez megy. Én azonban nem változtathatom meg a világot. A világ mai felfogása olyan, hogy semmi kivétlenél nem talál abban, ha egy férj egy leánnyal különböző módon szórakozik...

Kitért a bíró arra a vádra is, hogy a férj a kisasszonnyal hosszú autókirándulást tett.

— Még ebből sem lehet hűtlenségre következtetni, — jegyezte meg a bíró — a világ az ilyen autókirándulásokat is elfogadta, mint társadalmi szórakozást. Meg kell maradnunk amellett a régi gyakorlat mel-

lett, hogy hűtlenség csakis zárt helyiségben követhető el.

Az esküdtek elfogadták a bíró érvelését s felmentették a hűtlenség vádjá alól a külügyminisztériumi tisztviselőt.

A becskerek-i Schwäbische lett a Bánság bajnoka. Kikindán tegnap játszották le a becskerek-i Schwäbische és a kikindai Szerbia között a bajnoki mérkőzést, amelyet 3:1 (1:0) arányban a Schwäbische nyert meg. Az ősszel 1:1 arányban eldöntetlenül végződött a mérkőzés, de a labdarugó alszövetség a szabálytalanul lefolyt mérkőzést megsemmisítette és elrendelte annak újbóli lejátszását. A mérkőzés a Schwäbische biztos győzelmével végződött és ezzel a Schwäbische, amely tavalyelőtt még másodosztályú csapat volt, a bajnokság első helyére került.

MINDENKI
Ingyen kaphat egy legújabb
rádiólámpát
(Bohrak, Type RD₁), ha a népszerű képművész rádió folyóiratra, a **RADIO WELT**-re egy évre előfizet és portóköltésére 10 dinárt beklid. Művészszám ingyen.
Wiener Radioverlag, Wien,
I., Postalozijsk. 8/35.

„Valencia”, híres spanyol románc, ma először az „Orientben”.

A budapesti ügyészség elfogató parancsot adott ki a külföldön tartózkodó emigránsok ellen. A budapesti ügyészség a napokban elfogató parancsot adott ki a külföldön tartózkodó emigránsok ellen. A körözlevél szerint, melyet szétküldtek az összes határmenti rendőrségeknek is, az alatt felsorolt egyének a magyar nemzet és a magyar állam becsülete ellen irányuló büntett elkövetésével vannak vádolva. Az elfogató parancsban a következők ismert nevek szerepelnek: Gróf Károlyi Mihály, dr. Kunfi Zsigmond hírlapíró, Békeffi Sándor hírlapíró, Halmi József hírlapíró, Gábor Andor hírlapíró, Göndör Ferenc hírlapíró, Vértés Marcel rajzoló, Linder Béla vezérkari tiszt, Garbai Sándor magánhivatalnok, Hock János r. k. plébános, dr. Rónay Zoltán ügyvéd, dr. Szende Pál, dr. Zilahy László volt törvényszéki bíró, Lemberg Ernő, Major József, Schwarz Richárd és még többen.

Nőirohalóden
19 dinár métere
WOGH MIHÁLYNÁL
a Buza téren 97

Pör a Bourbonok ősi fészkeért.

A párisi Petit Bleu ismerteti a Chamhord kastély tulajdonjogáért folytatott pörösködést. A kastély a Bourbonok ősi fészke volt. A Bourbonok kihalása után a párisi ágra szállt. A kastély legutolsó tulajdonosa Robert párisi hercegnek tizenkilenc gyermeke, köztük Zita exkirályné, Sixtus és Xavér francia és Elias osztrák hercegek. A bécsi bíróság 1914-ben a kastélyt Éliásnak ítélte, a háború kitörésekor a franciák alá helyezték. Most az orléansi bíróság fog dönteni véglegesen abban, hogy a tizenkilenc örökös közül melyik kapja meg a történelmi nevezetességű ősi kastélyt.

Orient Biasko VALENCIA

Hétfőn, jan. 23-án 5, 7 és 9 órákor.

Keddén, jan. 24-en 5, 7 és 9 órákor.

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig, d. u. 3 órától.

Jön! Világháború. Jön!

A jelenkor legnagyobb filmje.

Spangol románca, a közismert dal és tánc után filmezve. Az egész világon óriási sikere van. Rendezte: Dimitrie Buchovetzky. A főszerepekben: Mea Murray, Lyoid Hughes.

Jön! Hermelines hölgy. Jön!

Ellenőrzik a külföldi lapokat és folyóiratokat. A posta- és táviradaiügyi minisztérium szigorú utasítást adott ki az országban lévő összes postahivatalokhoz, hogy essentul minden külföldről érkező lapküldeményt, folyóiratot és könyvet fel kell bontani és megvizsgálni a mennyiben az ország területéről kiltott sajtóterméket tartalmaznak, ezeket azonnal meg kell semmisíteni.

Tíz évi fegyház — rablásért. Szombaton délelőtt hirdette ki a becskerekai törvényszék büntető tanácsa az ítéletet Janosev Zsárkó és Janosev Zsiva bünpörében, akik a múlt év őszén behatoltak Janosev Krisztina és Janosev Mária házába és a két asszonyt, a vád szerint, bosszúból félholtra verték és kirabolták. A támadás helyszínén egy revolvért találtak, amelyben Janosev Zsárkó fegyverére ismertek. A szombati folytatólagos tárgyaláson több tanút hallgattak ki, akik igazolták, hogy a revolver Janosev Zsárkóé. A bíróság késő délután hirdette ki az ítéletet, amelyben Janosev Zsárkót rablás büntetéseért tíz esztendei fegyházra ítélte, Janosev Zsivát pedig felmentette.

Jön: „Napoleon és a Hermelines hölgy”, világattrakció az „Orientbe”.

Egy évi börtönre ítélték a férjgyilkos mihajlovói asszonyt. A becskerekai törvényszék büntető tanácsa szombaton ítélkezett Kovács Ágnes mihajlovói (magyarszentmihályi) földmivesasszony felett, aki, mint megirtuk, a múlt év szeptember 30-ikán meggyilkolta az urát. Kovács Ágnes kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert úgy érzi, hogy nem maradt más választása azután a tizenöt esztendősi pokoli életmód után, amelyet férje, Kovács Ferenc, oldalán élt át. Szinte naponként verte a férje, a legkegyetlenebb eszközöket találta ki kínztatására, de ő még csak túrt és szenvedett és a pohár csak akkor tellett be, amikor Kovács Ferenc az édesapját és édesanyját is üldözni kezdte. Apját meztelenre vetkőztette verte és megparancsolta neki, hogy feleségével az ő szemeláttára szeretkezzék. Édesapja a förtelmes verések következtében szenvedett sérüléseibe belehalt, világtalan anyja pedig a rossz bánásmód miatt felakasztotta magát. A bíróság tizennyolc tanút hallgatott ki, akik egyöntetűen azt vallották, hogy Kovács Ferencnél gonoszabb, kegyetlenebb embert aligha hordott hátán a föld. A bíróság erős felindulásban elkövetett emberölésben bűnösnek mondotta ki Kovács Ágneset és az enyhítő körülmények figyelembe vételével, mindössze egy esztendei börtönre ítélte, amiből három hónapot kitöltöttnek vett. Mrkusity Jozsif dr. védő kérelmére az ügyész szabadlábra helyezte Kovács Ágneset, aki csak két hónap múlva kezd meg jogerős büntetése kitöltését.

A kereskedők elit-bálja február 4-ikén a Kaszinóban.

Nem szabad kinyomtatni dr. Kecskeméti Lipót főrabbi tóratemetéséről elmondott beszédét. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi izraelita hitközség meg akarja örökíteni és a zsidóság szélesebb köreiből akarta terjeszteni azt a gyönyörű gyászbeszédet, amelyet dr. Kecskeméti Lipót főrabbi a tóratemetés alkalmával elmondott. A nagyváradi cenzura azonban megtiltotta a gyászbeszéd kinyomtatását, ugyancsak nem lehet kiadni a költői szárnyalású másik beszédét dr. Kecskeméti Lipótnak, amelyet akkor mondott el, amikor hazajött a rombolások után és meglátta a szivettépő látványt, a lerombolt szentélyt, a feltépett padokat, szédült oltárt. Az események emlékezetességén nem változtat az sem, ha nem lesz kinyomtatva a papi szöveg.

Lovak alkonya.

Mi emberek, felhőket suroló gőgünkben úgy lakunk, mint a csiga a maga házában, amelynek hullámos vonalai nyilván a szegény kis állat világszemléletét is képviselik. A csigabiga néha, ha nagyon szépen kered és dalolod neki, hogy csigabiga nyujtsd ki szarvad, kidugja fejecskéjét házikójából a finom, érzékeny szarvacskákkal, amelyeknek végén a mákszemnyi apró szemecskék csillognak. Ilyenkor a csiga körül néz és nyilván ámulva állapítja meg, hogy rajta kívül még más élőlények is élnek titokban a földön... Csodálatos, csodálatos, mondja magában Csigaúr, ezt meg mondom azonnal Csigaasszonynak, de egész biztosan kinevetés szokása szerint azzal intez el, hogy én egy fantaszta vagyok.

Mindezt azért mondom most el, hogy egy pillanatra kicsaljam embertársaim fejét világlátásuk elfogult csigaházából és felhívjam figyelmüket egy piciny és szürke hirre... A piciny hírcskében derék és hűséges társainkról, a lovakról van szó, amelyek ezer esztendő óta vágatnak velünk a világtörzsek csordáján és jó és rossz időkben egyformán két nagy hűséges állatszemmel figyelik némán embertársukat, amint tűnnek és mulnak, bolond és hű árnyékok a mulandóság törött tükrében. És látod, az örökkévalóság útján, amióta melénk osztotta őket a végzet, bizonyára sok-sok rossz emberrel találkoztak, akik lelketlenül ostorral és éhséggel kintózták a lelkes állatokat, anélkül, hogy mély, panaszos nyertéssel valaha is fellázadtak volna. És a martirium végén panteon helyett a dögtető várja őket.

És most a történelmünk csöndes, nagy tragédiájához érkeztek el a szegény barátaink. Ők most is néma megadással viselik csucsukat, pedig

bizonyos: az Élet nagy zarándok útján, ők elérkeztek a Keresztúthoz, amelynél külön válik az Ember és a Ló idők mélységein összeszövődött életutja, az ember tovább rohog pompás gépein, véres bűneivel, míg társuk a ló, néma galopban vágat le az élet szinpadáról, ahol többé nincs szükség reá.

A gépek megölik a lovat, jelenti nébány, közönyös szóval a római hír, amikor közli, hogy a konzervatív Vatikán is bezárta istállóit, mint főlöseges intézményt és a jövőben lovak helyett modern automobilon végzik el őszentsége körül a szükségessé szolgálatot. A Vatikánt azonban már rég megelőzték az európai és amerikai világcégek, amelyek istálló helyett kizárólag garázst építenek és ma már a szántó-vető is nem hat ökröt vagy lovat, hanem traktort szeretne hajtani.

Rádióműsor.

Január 23, hétfő.

Budapest (557.5).

17.30 Cigányzene. 19.40 Filharmoniai hangverseny. 22.30 Vörös Féri zenekarának hangversenye.

Barcelona (344.8).

18.10 Rádiókvintett. 22.05 Hangverseny.

Basel

19.30—22 közvetítés Zürichből.

Récs (517.2).

11 Délelőtti zene. 16 Délutáni hangverseny. 19.50 Willy Burmeister (hegedű) szólóhangversenye.

Berlin (483.9).

16 Állatok a zeneirodalomban. 17 Könnyű zene. 21.15 Kamarazene.

Breslau (322.6).

16.30 Szórakoztató zene.

Langenberg.

13.15 Déli hangverseny. 20.15 Átvitel Düsseldorfból. Collegium Musicum. Beethoven művei.

Milánó (546).

17.05 Jazz-band. 17.50 Gyermekkarének.

Nápoly (333.3).

20.50 Zenekari hangverseny Raffaele Aulicino (bariton), Hina Hisor (szoprán) és Gastone Ferrero (tenor) hangversenyénekesek közreműködésével.

Zágreb (310).

13.15 Grammofozzenek. 13.30 Tőzsdei és gazdasági hírek. 17 Tea-zene. 19.30 Zenetörténet. 20.45 Rádióhírek. 20 Operaelőadás közvetítése a Nemzeti Színházról.

„TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP

Becserekai szerkesztősége Obiljeva (Zápolya) ucca 1. Telefonszám 281.
Begrádi szerkesztősége Frankopanov ucca 9., II. emelet.
Budapesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68—35.
Bécsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40—3—22.

Eladó házak

különböző utcákban, köztük egy 18 000 és 32 000 dináros, szép helyen, továbbá egy Wertheim szekrény, különféle fiókos állványok eladók s több üres lakás kiadó. Bővebbet Pikingnél.

Okružni Ured za Osiguranje Radnika u Velikom Bečkereku.

Broj 9880.

103

Objava.

Odbor za kupovinu i gradnju kuće ovoga ureda produžio je stečaj za kupovinu prikladnog gradilišta za gradnju uredske zgrade, te se usled toga pozivaju svi oni koji bi imali ovakova zemljišta nedaleko od sredine grada, da podnesu svoje ponude uredu. Mogu se podnašati i ured cenzeti u rasmatranje i takove ponude, na kojima se nalaze već izgradjene a u troškom stanju kuće, radi rušenja istih. U prvom redu uzeće se ponude one koje odgovaraju svojom prostornošću, a nalaze se u centru ili u neposrednoj blizini centra grada.

Ponude se imaju podneti uredu sa naznakom cene, veličine prostora i uličnog fronta, najkasnije do 10. februara 1928. god. u 13 časova. Ponude su proste od biljegovine.

Veliki Bečkerek, 18. januara 1928.

Iz kancelarije Okružnog Ureda za Osiguranje Radnika.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka. Broj 671/1928. II.

Nabavka plinskog ulja za gradsku električnu centralu u Velikom Bečkereku.

Grad Veliki Bečkerek na dan 5. februara 1928. godine u II sati pre podne raspisuje prvu ofertalnu licitaciju sa skraćanim rokom za nabavku i isporuku 45.000 klg. plinskog ulja za G. E. C. u Vel. Bečkereku.

Kaucija se polaze na blagajni grada Vel. Bečkereka najdalje do 10 časova odredjenog dana za licitaciju u moneti predvidjenoj čl. 82. zakona o drž. računovodstvu i to, za domaće ponudjače 5%, a za strane firme i ponudjače 10% od predvidjene svote. Priznanica o izvršenoj uplati ima se ponudi priključiti.

Uslovi licitacije mogu se dobiti svakog dana za vreme zvaničnih časova kod. gr. računovodstva.

Pozivaju se zainteresovani, da propisno taksirane ponude podnesu gradonačelnikom zvanju u Vel. Bečkereku najkasnije do 5. februara 1928. god. 10 sati pre podne.

Ponude imaju biti zapečaćene sa naznačenjem „Ponuda na plinsko ulje”.

U Velikom Bečkereku, 16. januara 1928. godine.

Za gradskog načelnika:

Dr. Bog. Stojaković,
gr. v. beležnik.

Fiatal házaspár keres két vagy három szobás lakást
azonnaira vagy május 1-re. 126
Cimek a kiadóhivatalba kéretnek.

Olcsó áron béreadó

a Főtéren egy 104

irodahelyiség

Cim: a „Torontál” kiadóhivatalában